

מבחן ראשון בהיסטוריה- שכבת י' תשפ"א

בנות קרית

בהצלחה גדולה

מטמנות להקדד ולענות כמו בדף תורה.

חשוב מאד לסני לזאת יזאת מודף ההגלה, תוודאי מול המורה להיא קבטה את הגלתק.

קראי הלב את ההוראות, שימי לב לבחירה ובעיה יהיה מעולה!!

סומכות עלסכן 😊

חלק א' – ידע והבנה- עני על שתי שאלות מתוך ארבע. סך הכל 40 נק'.

1. הוגי הנאורות הציגו השקפת עולם שונה מזו שהייתה מקובלת עד המאה ה־18, וקראו לעריכת שינויים מקיפים בחברה.

ציני רעיון אחד של הוגי הנאורות, **והסבירי** כיצד הוא מבטא שינוי בסדרי החברה או השלטון לעומת מה שהיה מקובל עד המאה ה־18. **הציגי** את ההשפעה של אחד מרעיונות הנאורות על מהפכת הסוציאליזם.

2. **הציגי** שני מאפיינים של הלאומיות המודרנית כפי שהתגבשה במאה ה-19: **הציגי** מהי לאומנות **ציני** אחד מעקרונות הנאורות העומד בסתירה ללאומנות **והסבירי** את הסתירה.

3. **הציגי** שני מאפיינים של המשטר הקומוניסטי ברוסיה.
את יהודייה החיה בתקופת השלטון הקומוניסטי ברוסיה. **תארי** מהם הקשיים איתם את מתמודדות בעקבות השלטון. **כתבי** רעיונות כיצד תבחרי להתנהל אל מול הקשיים בחיים תחת השלטון הקומוניסטי.

4. **הציגי** מה היה מעמדם המשפטי של היהודים בארצות האיסלם לפני מתן האמנציפציה, **צייני** דוגמא למדינה. **הסבירי** מה היה תהליך קבלת האמנציפציה במדינה זו.

חלק שני - מקור מילולי שלא נלמד - עני על שתי שאלות מתוך שלוש. ס"ה נק'.

קראי את הקטע המצורף ועני על שתיים מתוך שלוש השאלות 5-7

"אורחים יקרים!" פתח הסגן-אלוף ואמר בהטעמה וברוב חשיבות... "מעצמכם אתם מבינים שנשמתי עולה על גדותיה היום, ...ואני רוצה לומר את מה שעל ליבי. מיום שאני זוכר את עצמי כפרתי באלוהים. גדלתי בתוך הקומסומול. בולשביק אני, ואמונתי איתנה, ואני גאה בזה מאד. בעיני שלי אלוהים הוא אפס מאופס. כל אחד יודע שאין אלוהים, כל תלמיד בית ספר סובייטי. ובכל זאת אני רוצה לומר לכם שיש אלוהים בעולם! רגע-רגע, חכו, אל תחייכו יקירי, ... נדמה לכם שנתפסתי בקלקלתי, בפליטת פה אומללה. לא ולא! תבינו, אני לא מתכוון לאותו האלוהים שהמציאו עוד בימי המהפכה משעבדיהם של המוני העמלים. אלוהים שלנו הוא האיש שעל כס השלטון, וברצונו, כמו שכותבים בעיתונים, קם ונהיה עידן חדש על כדור הארץ שלנו, ואנחנו צועדים מנצחון לנצחון, אל שלטונו העולמי ואל שלטון העולמים של הקומוניזם. אני מתכוון למנהיגנו הדגול, המחזיק ברסן העידן שלנו כמו שההולך בראש השיירה מחזיק ברסן של הגמל הראשון שבה, הלוא הוא יוסיף ויסריונוביץ' [סטלין] שלנו! ואנחנו באשר ילך נלך, כולנו כאיש אחד אחריו, דרך אחת לנו. איש מאלה שמחשבתם שונה ממחשבתנו, איש מאלה שיש להם מחשבות זרות, לא יחמוק מחרב הצ'קיסטים...היא תשיג אותו בכל מקום! תבינו, הכרזנו מלחמת חרמה על אויבינו. זרעם, משפחותיהם וכל מיני אלמנטים שחושבים כמוהם, מושמדים על מזבח העניין הפרולטרני... כי אידאולוגיה יכולה להיות רק אחת, תבינו, אחת ואין בלתי. אנחנו, אני ואתם, מטהרים את הארץ מן היריבים האידאולוגיים, מלאומנים, בורגנים וכיוצא באלה. נכה באויב בלי רחמים, הוא לא יוכל להסתתר מעינינו גם אם יעמיד פני אוהב. אנו מצווים לעמוד על המשמר בכל מקום ובכל שעה ולחשוף את פניו של האויב המעמד, ... לגלות את כוונותיו ואת תכניותיו הנפשעות, כדי שייענש עליהן בכל חומר הדין..." (צ'ינגיס אייטמטוב, והיום איננו כלה, תל-אביב, 1994, עמ' 208-209)

5. **צייני** אחד ממאפייני/ עקרונות הנאורות וה**הסבירי** כיצד הוא בא לידי ביטוי בקטע שלפנייך. **הביאי** אחד ממאפייני או עקרונות הנאורות שעומד בסתירה לקטע **וצטטי** משפט שבו את רואה את הסתירה.

6. **הציגי** שני מאפיינים של המשטר הקומוניסטי, המופיעים בקטע, **והסבירי**, בעזרת שתי פעולות, כיצד הם באו לידי ביטוי ביחס השלטון הקומוניסטי ברוסיה, על פי מה שלמדת בכיתה.

7. **הסבירי** מה יחסו של הקומוניזם לדת על פי הקטע. **וכתבי** שתי פעולות שנעשו כלפי היהודים תחת שלטון הקומוניזם ומהי מטרתם.

פרק ג' - מקור חזותי שלא נלמד - עני על שאלה אחת מתוך שאלות 8-9. שני

סעיפים בכל שאלה. סך הכל 20 נק'

8. א. **צייני** את סוג הלאומיות שמיוצג בהמנון? **נמקי** את תשובתך בעזרת שני מאפיינים המופיעים בו.
 ב. **צייני והסבירי** שני הבדלים בין דגם הלאומיות המוצג בקטע לבין הדגם הלאומיות נוסף עליו למדת.

9. בנספח לשאלה זו מוצגת קריקטורה שפורסמה בעיתונות בעת מינויו של השופט היהודי הראשון בבית המשפט העליון של המבורג, גרמניה 1860.
- שם הקריקטורה: "אין ספק שהוא פרץ פירצה דרכה יעברו עוד ועוד אנשים".
(הכיתוב בגרמנית בתמונה על הקיר: בית משפט)
עייני בכרזה ועני על שני הסעיפים.
- א. הצג והסבר כיצד באה לידי ביטוי האנציפציה בתמונה. בססי את תשובתך על שני פריטים מתוך הכרזה.
- ב. הציגי ערך אחד מערכי הנאורות והסבירי כיצד הוא בא לידי ביטוי בהענקת האנציפציה ליהודים.
- או- הציגי השפעה אחת של האמנציפציה על חיי היהודים.

לסיום- איך היה לך המבחן?

האם יל דרך במחידה להיתר לך נוחה יותר? אם כן כתבי מה עזר לך.

משהו לחשוב לי לומר למורה:

בהצלחה!!!)